

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/201/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515210144
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3515210144.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyiho a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu D. banka E., a.s., so sídlom Q., T. XX, IČO: XX XXX XXX proti žalovanému: I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., F. M. XXX, o zaplatenie 3.054,88 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 7. marca 2018, č.k. 8C/189/2015-47, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom výrokom I. súd žalobu žalobcu zamietol. Výrokom II. žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. V rozhodnutí konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 3.054,88 eur titulom nezaplatennej istiny, úroku vo výške 28 % ročne z nezaplatennej istiny od 18.08.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca v žalobe uviedol, že so žalovanou uzavrel dňa 30.10.1997 zmluvu o bežnom účte, na ktorom sa žalovaná dostala do nepovoleného prečerpania v sume žalovanej istiny 3.054,88 eur, pričom bola povinná toto nepovolené prečerpanie bez zbytočného odkladu vyrovnať. V súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu je nepovolené prečerpanie úročené vo výške 28 % ročne. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadrila. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť. Konštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná uzavrela so žalobcom dňa 03.10.1997 zmluvu o rastovom osobnom účte (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej jej žalobca zriadil a viedol účet. Žalovaná sa dostala do nepovoleného prečerpania na svojom účte v sume 3.054,08 eur. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vo výzve zo dňa 09.09.2013 vyzýval žalobca žalovanú na úhradu nepovoleného debetného zostatku vo výške 68,05 eur a 30,- eur za spoplatnenú výzvu spolu s úrokom s tým, že ak danú sumu neuhradí do 24.09.2013, začne žalobca prípravu žaloby na súd a bude požadovať splatenie celej dlžnej sumy. Z výpisu z účtu je zrejmé, že žalobca vykonal dňa 18.08.2015 bezhotovostný prevod s označením „prevedenie dlhu klienta“ v sume 3.054,88 eur. Súd sa oboznámil s výpismi z účtu žalovanej a uviedol, že tieto výpisy, kde sú uvedené rôzne skratky a symboly banky, nedávajú jednoznačnú informáciu o vzniku debetného zostatku na účte žalovanej. Výpisy z účtu nie sú dôkazom zákonnosti a dôvodnosti nároku žalobcu. Konštatoval, že strany v konaní sú povinné prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky. Sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Z predložených výpisov z účtu žalovanej jednoznačne nevyplýva, čo všetko predstavujú debetné položky a akým spôsobom vznikol dlh na účte žalovanej. Strany majú v konaní povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť; žalobca je povinný pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti a tieto podporiť dôkazmi. V danej veci žalobca len generálne odkazuje na Všeobecne obchodné podmienky a Sadzobník poplatkov, v zmysle ktorých je oprávnený účtovať majiteľovi účtu úroky nepovoleného debetu a rôzne poplatky. Uvedené

chýbajúce tvrdenia nemožno nahradiť predložením listín (napr. výpisom z účtu). Žalobca je povinný pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, ich opísanie nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Súd totiž nemôže na prospech žalobcu nahrádzať nedostatok jeho skutkových tvrdení tým, že bude vykonávať dokazovanie a z jeho výsledkov odvodzovať skutkové tvrdenia o nárokoch žalobcu. Dokazovanie má slúžiť na preukazovanie skutkových tvrdení strán a nie na to, aby tieto skutkové tvrdenia boli z dokazovania zisťované. Nakoľko žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia a tiež dôkazné bremeno, súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a jeho žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Vyslovil názor, že pokiaľ súd považoval jeho návrh za neúplný, mal ho vyzvať na jeho doplnenie/opravu v zmysle § 129 ods. 1 CSP. Ak ho súd na doplnenie žaloby nevyzval, avšak napriek tomu vo veci meritórne rozhodol, uvedený postup súdu je procesne vadný a žalobcovi ním bola odňatá možnosť uplatňovať si procesné práva za účelom účinnej ochrany jeho práv. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/262/2017 zo dňa 18.01.2018 a na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/33/2017-53 zo dňa 27.06.2017. Ďalej uviedol, že súd mal v čase rozhodnutia k dispozícii výpisy z účtu žalovanej, pričom z výpisu z účtu za obdobie 8/2015 vyplýva, že došlo k prevedeniu dlhu klienta vo výške 3.054,88 eur na vnútorný pohľadávkový účet, čo bolo priamo opísané aj v žalobe. Pokiaľ súdu nebolo zrejmé, ako došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu, mal ho súd vyzvať na doplnenie žaloby. Spolu s odvolaním predložil súdu odstúpenie od zmluvy zo dňa 04.08.2015 a s doklad o jeho doručovaní. Citoval § 48 Občianskeho zákonníka a bod 3.11.5 písm. b), bod 3.11.6 Všeobecných obchodných podmienok, pričom uviedol, že z týchto ustanovení vyplýva, že ani odstúpenie od zmluvy o bežnom účte v prípade, že sa klient dostane do nepovoleného prečerpania, nie je dôvodom na to, aby banke súdy odmietali priznať akékoľvek ďalšie plnenie nad rámec istiny, teda aj v prípade zániku zmluvy na základe odstúpenia od zmluvy jednou zo zmluvných strán má banka nárok na odplatu za poskytnuté služby. Odplatom za úver formou prekročenia sú práve dohodnuté zmluvné úroky. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritéria jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Zmluva o bežnom účte je zmluvným typom upraveným v Obchodnom zákonníku, v zmysle ktorého účinky odstúpenia do tejto zmluvy nastávajú ex nunc, t.j. zmluva zanikne dorúčením odstúpenia druhej zmluvnej strane. V zmysle § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených. V zmysle § 33 ods. 4 zákona o platobných službách, ak ide o pravidelne účtované poplatky za platobné služby, používateľ platobných služieb je povinný uhradiť poskytovateľovi platobných služieb len ich pomernú časť prislúchajúcu do skončenia platnosti rámcovej zmluvy. V zmysle § 714 ods. 1 Obchodného zákonníka zo zostatku účtu platí banka úrok. Všetky uvedené ustanovenia slúžia na zachovanie právnej istoty v právnych vzťahoch pri vedení bežného účtu a poskytovaní platobných služieb viazaných na tento účet. V prípade, že by sa pri odstúpení od zmluvy pripustil zánik zmluvy od počiatku, došlo by k absurdnej situácii, kedy by nebolo možné vysporiadať platobné operácie vykonané na danom účte, banka by nemala nárok na zaplatené poplatky spojené s vedením platobného účtu a poskytovaním služieb viazaných na tento účet a klient by bol povinný vrátiť úroky pripísané na účet z jeho zostatku, a to v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 CSP a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

5. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

6. Podľa § 150 ods. 1, 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

7. Prostriedky procesného útoku, prostriedky procesnej obrany a koncentrácia konania sú právnym inštitútom sporového konania. Realizuje sa nimi prejednávacia zásada, na ktorej je sporové konanie postavené. Prejednávacia zásada spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti, rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti, je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie vo

veci samej. Strana sporu má teda povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazu. Strany sporu sú povinné prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky. Sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; súd nie je povinný sám vyhľadávať potrebné tvrdenia za žalobcu a vyhľadávať potrebné dôkazy. Nie je povinný po nich pátrať a ani by tak nemohol urobiť, pretože by musel vyhľadávať skutočnosti, ktoré sa týkajú rozmanitých súkromných vzťahov medzi stranami sporu, ktoré mu spravidla nie sú známe a vôbec dostupné.

8. Základom rozhodnutia súdu je zistený skutkový stav. Ak si strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, teda neunesie bremeno tvrdenia, má to ten procesný následok, že skutočnosť, ktorú strana sporu vôbec netvrdila a ktorá nevyšla v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak sa jedná o rozhodnú skutočnosť podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka za následok nepriaznivé rozhodnutie. Súd síce môže strany vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP), a výnimočne môže vykonať dôkaz, ktoré strany nenavrhli a takto zistiť skutočnosť, ktorá nebola stranami tvrdená (§ 185 ods. 2 a 3 CSP), prípadne sa môže výnimočne odkloniť od zhodných tvrdení strán (§ 186 ods. 2 CSP); tento materiálny korektív však nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdiť.

9. Posúdenie otázky, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, teda kto aké tvrdenia má uviesť, sa odvíja od hmotného práva. Platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Každý má tvrdiť (v zásade) tie právne skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinností. Strana sporu ďalej musí predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

10. V preskúmvanej veci žalobca v žalobe uviedol, že dňa 30.10.1997 uzavrel so žalovanou zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej zriadil a viedol pre žalovanú účet tak ako preukazujú priložené výpisy z účtov. Vzhľadom na porušenie Zmluvy zo strany žalovanej tým, že sa žalovaná na predmetnom účte dostala do nepovoleného debetu vo výške žalovanej istiny, žalobca zaslal žalovanej výzvu na úhradu debetného zostatku a nakoľko žalovaná ani na túto výzvu dlžnú sumu neuhradila, žalobca zatvoril príslušný účet žalovanej, o čom žalovanú informoval posledným výpisom z účtu. Účet je možné zatvoriť len pokiaľ je na ňom nulový zostatok, preto žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 18.08.2015 internú účtovú transakciu (prevod), kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet, pričom ide o internú transakciu banky, nie o úhradu zo strany žalovanej.

11. Iné skutkové tvrdenia žalobca v žalobe neuviedol; k žalobe pripojil kópiu zmluvy o rastovom osobnom účte, výzvu na vysporiadanie nepovoleného debetného zostatku zo dňa 09.09.2013 a kópie výpisov z účtu za obdobie od 27.02.2015 do 18.08.2015.

12. Z dátumovo prvého výpisu z účtu za obdobie od 31.01.2015 do 27.02.2015 vyplýva, že podľa predchádzajúceho výpisu zo dňa 30.01.2015 mala mať žalovaná zostatok na účte -2.564,69 eur. Ďalej z tohto, ako aj z ďalších výpisov z účtu za obdobie od 28.02.2015 do 18.08.2015 vyplýva, že žalobca vyúčtoval žalovanej rôzne položky (poplatky, úroky, príplatky); žalobca však nepredložil súdu žiadne tvrdenia o tom, na základe akých zmluvných dojednaní alebo iných skutočností boli tieto čiastky žalovanej účtované. Žaloba tiež neobsahuje žiadne tvrdenia žalobcu o tom, kedy sa mala žalovaná dostať do nepovoleného prečerpania, pričom zmluva bola uzatvorená už 30.10.1997 a predložené výpisy z účtov sú až za obdobie od 31.01.2015 do 18.08.2015. Bez týchto tvrdení nebolo potom možné zistiť, kedy sa žalovaná dostala do nepovoleného prečerpania, ani na základe čoho žalobca na úverovom účte žalovanej účtoval uvedené položky a správnosť ich výpočtu, pričom tak, ako to správne konštatoval súd prvej inštancie, nie je úlohou súdu bez predchádzajúceho tvrdenia žalobcu zisťovať, na základe akých skutočností bola žalovaná čiastka žalovanej strane účtovaná. Nepochybne bolo preto povinnosťou žalobcu tvrdiť a neskôr preukázať, prečo sa proti žalovanej domáha práve zaplata sumy vo výške 3.054,88 eur, pretože nie je vecou súdu, aby tieto skutkové tvrdenia za stranu sporu nahradzoval. Pokiaľ v predmetnej veci potrebné tvrdenia žalobcu absentovali a žalobca nepredložil ani potrebné dôkazy, bol potom správny postup súdu prvej inštancie, keď žalobu žalobcu pre neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena zamietol.

13. Pokiaľ ide o ďalšie skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré predniesol až v odvolacom konaní, a to skutkové tvrdenie o odstúpení od Zmluvy dňa 04.08.2015 a na to nadväzujúce právne závery žalobcu týkajúce sa účinkov odstúpenia, k týmto odvolací súd neprihliadal, nakoľko ide o novoty v zmysle ustanovenia § 366 CSP uplatnené žalobcom až v odvolacom konaní, ku ktorým odvolací súd už prihliadnuť nemohol.

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, náhradu trov

odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si náhradu týchto trov neuplatnila a žiadne trovy odvolacieho konania jej nevyplývajú ani z obsahu spisu.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).